

RISØR KOMMUNE

Plan for helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger

VERSJON AV 05.03.2025

ARKIVSAK 22/4007

Sammen om et bærekraftig og levende samfunn

INNHold

1) Formål, lovverk og ansvar.....	3
1.1 Formål.....	3
1.2 Dette dokumentet	3
1.3 Lovverket og veiledere.....	3
1.4 Ansvar, uavhengighet, likebehandling og delegasjon	4
1.5 Samarbeid	4
1.6 Rapportering og offentliggjøring	5
1.7 Arbeidsmåter	5
2) Oversikt, risikovurdering og tilsynsplan	6
2.1 Oversikt.....	6
2.2 Tilsynsplan	6
2.3 Generell risikovurdering	6
2.4 Spesiell risikovurdering.....	7
3) Rådgivning og veiledning.....	8
4) Godkjenning	9
5) Tilsyn.....	10
6) Oppfølging av henvendelser	11
7) Nyttige lenker og skjema	12
7.1 Lover og forskrifter	12
7.2 Veiledere og ressursider	12
7.3 Søknadskjema og egenmeldinger	12
8) Endringslogg	13
Vedlegg 1. Tilsynsplan.....	14
A. Oversikt, risikovurdering og tilsynsplan for barnehager	14
B. Oversikt og tilsynsplan for grunnskoler	15
C. Oversikt og tilsynsplan for videregående skole	15

1) Formål, lovverk og ansvar

1.1 FORMÅL

Denne planen skal bidra til at Risør kommune overholder sine plikter i det miljørettede helsevernet for barnehager, skoler og skolefritidsordninger og på den måten bidrar til at miljøet der fremmer barns og elevers helse, trivsel, lek og læring, samt at sykdom, skade og alvorlige hendelser forebygges.

Miljørettet helsevern er en viktig del av kommunens helhetlige folkehelseansvar. Miljørettet helsevern omfatter de faktorer i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsa. Disse omfatter blant annet biologiske, kjemiske og fysiske miljøfaktorer.

Kommunen skal føre tilsyn med de faktorer og forhold i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsa, jf. § 8 og 9 i folkehelseloven. Miljørettet helsevern handler også om å fremme helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold.

1.2 DETTE DOKUMENTET

Dette dokumentet er et dokument for styring, planlegging og internkontroll for miljørettet helsevern i barnehager, skoler og skolefritidsordning i Risør kommune, jf. folkehelseloven § 30.

Dokumentet ble først utarbeidet av tidligere kommuneoverlege i Risør og Tvedestrand og godkjent av daværende rådmann i 2019. Ny forskrift om miljø og helse i barnehager, skoler og skolefritidsordninger trådte i kraft 1. juli 2023 og er innarbeidet i ny versjon.

Den til enhver tid ansatte kommuneoverlegen er ansvarlig for å følge planen og føre inn nødvendige oppdateringer, jf. avsnitt 1.4 og kapittel 8. Sist oppdatering framgår av planens første side og i endringsloggen. Vedlegg og skjema skal også oppdateres fortløpende ved behov og merkes med siste oppdateringsdato.

1.3 LOVVERKET OG VEILEDERE

Folkehelseloven, [Lov om folkehelsearbeid \(folkehelseloven\) - Lovdata](#), gir kommunen ansvaret for folkehelsearbeidet (§ 4), herunder det miljørettede helsevernet (kapittel 3), som blant annet innebærer å føre tilsyn med de faktorer og forhold i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsa (§ 9). Blant virkemidlene i arbeidet er råd og veiledning (§ 7), tilsyn (§ 9), godkjenning (§ 10), gransking (§ 13) og pålegg om retting (§ 14).

Forskrift om miljø og helse i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, [Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger - Lovdata](#), (heretter bare «forskriften») setter søkelys på at virksomheten skal drives på en helsemessig tilfredsstillende måte (§4). Forskriften utdyper ansvaret for miljørettet helsevern i barnehager, skoler og skolefritidsordninger med nokså detaljerte bestemmelser om miljømessige forhold, krav til vedlikeholdsplan (§16), informasjonsplikt (§17) og internkontroll (§18). Virksomhetene har selv ansvar for å overholde bestemmelsene i forskriften (§ 3) og kommunen er godkjenningsmyndighet (§ 15) og tilsynsmyndighet (§ 19).

Forskriften i hovedsak regulerer konkrete krav til det fysiske miljøet, jf. forskriftens kapittel 2.

Krav til det psykososiale miljøet reguleres i barnehageloven kapittel 8 om psykososialt miljø i barnehager, [Barnehageloven- Lovdata](#), og i opplæringsloven kapittel 12, [Opplæringslova - Lovdata](#), om elevens skolemiljø.

Forskriften skal bidra til at barn og elever har et helsefremmende miljø og beskyttes mot risikoforhold i barnehagen, skolen og skolefritidsordninger. Forskriftens formålsbestemmelse omfatter både fysiske og psykososialt miljø, for å sikre at et helhetlig miljø ivaretas.

Tobakksskadeloven [Tobakksskadeloven - Lovdata](#) slår fast at tobakksbruk er forbudt i barnehager og skoler og deres uteområder (§§ 26 og 27). Bestemmelsen speiles i forskriften § 18.

Helsedirektoratets veileder, [Helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger - Helsedirektoratet](#), gir utfyllende informasjon og veiledning for anvendelse av lov og forskrift. Veilederen inneholder også oppdaterte lenker til rettslig grunnlag, andre veiledere og nyttige kilder.

1.4 ANSVAR, UAVHENGIGHET, LIKEBEHANDLING OG DELEGASJON

Virksomhetens eier har ansvaret for at forskriftens plikter oppfylles, herunder å stille til rådighet de ressursene som er nødvendige for at kravene skal kunne oppfylles (§ 3). Eier kan delegere oppgaver til andre, f.eks. barnehagestyrer eller rektor. Det overordnede målet er at miljøet i barnehager, på skoler og i skolefritidsordninger og leksehjelpordninger fremmer barns og elevers helse, trivsel, lek og lærings, samt at sykdom, skade og alvorlige hendelser forebygges. Virksomhetens eier skal påse at det er etablert et internkontrollsystem jf. forskriftens § 18.

Myndighet: Kommuneoverlegen har fått delegert myndighet etter folkehelseloven § 9 - § 14, herunder ansvar for kommunens godkjenning av og tilsyn med barnehager og skoler innen miljørettet helsevern.

Uavhengighet og likebehandling: I tilsynet med blant annet barnehager og skoler etter folkehelseloven § 9, og i henhold til § 19 i forskriften, er kommuneoverlegen uavhengig fra kommunen og behandler kommunale og andre virksomheter likt. Dette sikres gjennom følgende fotnote i delegasjonsreglementet:

«Delegasjonen innebærer at kommuneoverlegen i sitt tilsyn med virksomhet og eiendom, herunder barnehager og skoler, etter folkehelseloven § 9 er uavhengig av kommunen og skal behandle kommunale og private virksomheter og eiendommer likt, jf. folkehelseloven § 30 annet ledd.»

Dertil bidrar organiseringen til kommuneoverlegens uavhengighet, da kommuneoverlegen hører til under sektoren «Helse og mestring» mens kommunens barnehager, skoler og skolefritidsordninger hører til under sektoren «Læring og oppvekst».

Kapasitet: Godkjenning og tilsyn og andre oppgaver innen miljørettet helsevern i barnehager, skoler og skolefritidsordninger, jf. avsnitt 1.6, utføres av kommuneoverlegen. Kommuneoverlegen har 60% stilling.

Kompetanse: Nåværende kommuneoverlege tiltrådte i stillingen i 2015 og er spesialist i samfunnsmedisin.

1.5 SAMARBEID

Både virksomhetens eier og kommuneoverlegen kan samarbeide med en rekke instanser for å fremme et godt miljø i barnehager og skoler. Eier beholder likevel ansvaret for at forskriften følges og kommuneoverlegen beholder ansvaret for å utføre oppgavene knyttet til veiledning, godkjenning, tilsyn og vedtak om pålegg om retting.

For å jobbe sikre et systematisk og kontinuerlig arbeid for å fremme miljø og helse i barnehager og skoler/sfo i Risør kommune, har man blitt enige om følgende fire punkter:

1. **Møte - Helse og miljø i barnehagen.** En gang i året innkaller barnehagefaglig rådgiver kommuneoverlegen til møte med styrerne for alle barnehagene (private og kommunale) i kommunen. Her gir kommuneoverlegen informasjon og råd om problemstillinger knyttet til miljørettet helsevern som er aktuelle i tiden, samt problemstillinger og utfordringer barnehagestyrerne melder om.
2. **Møte - Helse og miljø i skolen.** En gang i året innkaller rådgiver læring og oppvekst kommuneoverlegen til møte med rektorene for alle skolene i kommunen. Her gir kommuneoverlegen informasjon og råd om problemstillinger knyttet til miljørettet helsevern som er aktuelle i tiden, samt problemstillinger og utfordringer rektorene melder om.
3. **Egenmelding, årsrapport.** En gang hvert andre år sender virksomhetene inn skjemaet «Egenmelding helse og miljø i barnehage eller skole/skolefritidsordninger» til kommuneoverlegen og sektorleder læring og oppvekst. Årsrapportering er et verktøy for å sikre at virksomhetene gjennomgår temaene i forskrift og veileder regelmessig og vurderer dette opp mot sin barnehage eller skole. Formålet er å øke bevisstheten om temaet, avdekke behov for oppdateringer og utbedringer fortløpende og å sikre et helsefremmende miljø for barn og unge. Skjemaet som anvendes er det samme som benyttes ved tilsyn.
4. **Statusmøte med risikovurdering.** En gang i året kaller sektorleder læring og oppvekst inn kommuneoverlegen, barnehagefaglig rådgiver- og myndighet, skolefaglige rådgiver og minst en representant fra avdeling for bygg og anlegg til et statusmøte. Rektorer og barnehagestyrere kalles

inn ved behov. I møtet drøftes for hver barnehage og skole forhold som kommer frem i årsrapporter, vernerunder, vedlikeholdsplaner og øvrige tilbakemeldinger. Gjennomgangen gir grunnlaget for oppdatering av risikovurdering av den enkelte virksomhet jamfør avsnitt 2.4. Den nyeste risikovurderingen gjengis i tilsynsplanen i vedlegg 1.

Viktige samarbeidspartnere i arbeidet med miljø og helse i barnehager, skoler og skolefritidsordninger:

- Virksomhetenes eiere og ledere, foreldreutvalg og elevråd
- Kommuneoverlegen
- Kommunens barnehage- og skolemyndighet. I Risør er dette kommunalsjef skole og barnehage.
- Kommunens bygningsmyndighet og drift og vedlikeholdsavdeling. I Risør er dette kommunalsjef Kamilla Solheim, hvor enhetsleder Einar Werner Frøyna i enhet eiendom og teknisk har ansvar for drift og vedlikehold av kommunens eiendom.
- Helsestasjonen, skolehelsetjenesten og fastlegene
- Kommunens folkehelsekoordinator
- Verneombudene/hovedverneombud
- Interkommunale arenaer knyttet til miljørettet helsevern, Miljørettet helsevern Agder
- Arbeidstilsynet
- Statsforvalter
- Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet

1.6 RAPPORTERING OG OFFENTLIGGJØRING

Arbeid under denne planen rapporteres en gang årlig fra kommuneoverlegen til kommunalsjef skole og barnehage. Rapporten skal opplyse om antall nye godkjenninger, antall fornyelser av godkjenninger, antall tilsyn og utfall av disse, samt andre særlige forhold i året som har gått. Forhold som avdekkes i kommunens tilsyn med barnehager og skoler/sfo, er også relevant i kommunens systematiske folkehelsearbeid.

Planen med vedlegg skal være tilgjengelig på kommunens hjemmeside og oppdateres jevnlig ved behov, minst en gang årlig.

1.7 ARBEIDSMÅTER

Arbeidsmåtene i kommunens miljørettede helsevern er:

- Oversikt og risikovurdering, se kapittel 2
- Rådgivning og veiledning, se kapittel 3
- Godkjenning, se kapittel 4
- Tilsyn, se kapittel 5
- Behandling av avvik, bekymringsmeldinger og klagesaker, se kapittel 6

2) Oversikt, risikovurdering og tilsynsplan

2.1 OVERSIKT

Risør kommune har oversikt over barnehager og skoler i kommunen med samlet vurdering av helserisiko og tentativ tilsynsplan, jf. vedlegg 1. Denne skal oppdateres årlig i samråd med barnehage- og skolemyndighet og etter gjennomgang av årsrapporter fra skoler og barnehager.

2.2 TILSYNSPLAN

Kommunen fører tilsyn med at virksomhetene oppfyller kravene i forskriften. Kommunen skal prioritere sin tilsynsvirksomhet etter en vurdering av helserisiko. Risikovurderingen vil være bestemmende for kommunens tilsynsaktivitet og planer, herunder valg av tilsynsteam, tilsynsmetoder, hvilke virksomheter som skal prioriteres og hyppighet av tilsyn.

Siden barna oppholder seg mange uketimer i barnehagene og skolene, er tilsynet med disse prioritert. Dette er i samsvar med departementets Rundskriv I-6/2011 om ikraftsetting av lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) og Rundskriv I-1/2012 om godkjenning av barnehager og skoler etter regelverket for miljørettet helsevern.

Tilsynsplanen gjengis i vedlegg 1. Planen fungerer også som et tilsynsregister ved at datoer og saksnr. for godkjenninger og tilsyn noteres fortløpende.

2.3 GENERELL RISIKOVURDERING

Hyppigheten av og innholdet i tilsynsvirksomheten med barnehagene, skolene og skolefritidsordninger styres delvis av følgende risikovurdering, også kalt risiko- og sårbarhetsanalyse, gjengitt fra tidligere planverk. Ut ifra den generelle risikovurderingen skal tilsynet med barnehager og skoler særlig vektlegge deres arbeid for smittevern, gode psykososiale forhold og ulykkesforebygging.

I ny forskrift er det psykososiale miljøet tatt ut av forskrift om helse og miljø i bhg, skole og sfo, da det omtales i barnehageloven og opplæringsloven, som nå følges opp av barnehage- og tilsynsmyndighet. Man skal likevel ved tilsyn tenke helhetlig på hva som fremmer barn og elevers helse og trivsel.

Sannsynligheten for en uønsket hendelse ble vurdert som én av følgende:

1. Lav (svært lite sannsynlig)
2. Middels (sannsynlig)
3. Høy (skjer årlig eller oftere)

Konsekvenser som følge av hendelsen ble vurdert som én av følgende:

1. Liten (små skader eller belastninger på barna)
2. Middels (uheldige skader eller belastninger på barna)
3. Store (skader på eller sykdom hos mennesker)

Risiko defineres her som produktet av sannsynligheten for en uønsket hendelse og følgene av denne hendelsen dersom den skulle inntreffe. Tabellen under forsøker å synliggjøre dette, tabellen er fra 2019 og inneholder også punktet psykososiale forhold som nå ivaretas i annet lovverk.

Område	Sannsynlighet for uheldige hendelser	Følger av uheldige hendelser	Risikoverdi
Smitte (drikkevann, hygiene, renhold, sanitærforhold og avfallshåndtering)	2	2	4
Psykososiale forhold (trivsel, mobbing)	2	2	4

Ulykker (skader, førstehjelp, inne og ute og på tur)	3	1	3
Tobakksbruk (snus, røyking, e-sigaretter)	1	1	1
Inneklima (luft, lyd, lys, radon)	2	1	2

2.4 SPESIELL RISIKOVURDERING

Kommunens risikovurdering for den enkelte barnehage, skole eller skolefritidsordning baserer seg blant annet på:

- Kommunens folkehelseutfordringer (Folkehelseoversikten, FHI folkehelseprofil, FHI oppvekstprofil, Ungdata).
- Ulike miljøfaktors innvirkning på helsen (radon, støy, lys, temperatur, luftkvalitet mm).
- Risikoforhold i hver enkel virksomhet (plassering, bygget og området forfatning, utforming ute/inne mm).
- Informasjon fra tidligere tilsyn eller godkjenningsprosess.
- Opplysninger fra skole og barnehageeier, foreldre, barn og elever (elevundersøkelser, foreldreundersøkelser, vernerunder, rapporter fra drift, klager, avvik mm).
- Opplysninger fra virksomheten (vedlikeholdsplaner, internkontroller, årsrapporter i form av «Egenmelding helse og miljø», henvendelser mm).
- Årlige møter med barnehagestyrere, rektorer og administrasjonen knyttet til sektor for læring og mestring. Se punkt 1.5.
- Inneklimakartlegginger. Virksomhetseier må sørge for at disse regelmessig gjennomføres ved sin virksomhet. I moderne bygg har mye av dette blitt automatisert, for eksempel temperatur, CO2 og luftfuktighet. Radon, lyd, fukt/råte og annet må det foretas egne målinger på.
- Andre lokale forhold.

3) Rådgivning og veiledning

Kommuneoverlegen gir råd og veiledning om miljørettet helsevern til virksomhetenes eiere, styrere og rektorer, samt til kommunens barnehage- og skolemyndighet, jf. folkehelseloven § 4 og § 27. Slik veiledning er ett av virkemidlene for å bidra til å sikre et godt miljø for barn og unge.

Rådgivningen kan skje på kommuneoverlegens initiativ eller etter forespørsel fra barnehagene og skolene. Rådgivningen kan gjelde konkrete saker, mer generelt om miljøfaktorer og helse i barnehagene og skolene eller om hvordan lovverket på området skal forstås.

Kommuneoverlegen deltar hvert år på minst ett av kommunens faste møter med skolenes rektorer og barnehagenes styrere, jamfør avsnitt 1.5.

4) Godkjenning

Alle virksomheter som omfattes av forskriften må søke kommunen om godkjenning før oppstart, jf. forskriften § 15. Formålet med godkjenningen er å sikre at virksomheten oppfyller kravene i forskriften, bidra til å sikre barna og elevenes miljø ivaretas og vurderes ved planlegging, etablering og ved endringer av driften, samt legge til rette for råd og veiledning fra kommunen i søknadsprosessen og under driften.

Virksomhetens eier har ansvar for at det søkes om godkjenning av tiltak til kommunen og at virksomheten oppfyller alle forskriftens bestemmelser ved oppstart.

Kommunen må vurdere om virksomheten har sannsynliggjort at driften vil være i samsvar med kravende i forskriften. Godkjenningsmyndigheten er delegert til kommuneoverlegen.

Helsedirektoratets veileder til forskriften gir god oversikt over hva som må godkjennes, søknadens innhold og prosessen. Kommunen har egne søknadskjema som tar utgangspunkt i aktuelle forskrift og veileder, disse ligger tilgjengelig på kommunens hjemmeside:

- Trinn 1 barnehage: Søknad om vurdering av planer for virksomhet
- Trinn 2 barnehage: Søknad om godkjenning av virksomhet
- Trinn 1 skole: Søknad om vurdering av planer for virksomhet
- Trinn 2 skole: Søknad om godkjenning av virksomhet

Søknadsprosessen vil avhenge av tiltaket det søkes om. For nye tiltak som også er søknadspliktige etter plan- og bygningsloven, er det hensiktsmessig gå legge opp godkjenningen to trinn:

1. **Virksomhetens eier søker om samtykke til planen** for ny barnehage eller skole eller større endringer/utvidelser/rehabiliteringer/tilbygg mv, senest samtidig med søknad om rammetillatelse til plan- og bygningsmyndigheten. Søknaden skal inneholde dokumentasjon som viser hvordan eieren vil sikre at virksomheten planlegges og etableres i samsvar med forskriftens bestemmelser. Søknaden vil utløse en tilbakemelding fra kommunen som plikter å veilede søker om hva som skal til for at godkjenning før oppstart kan gis (ikke enkeltvedtak). Søk
2. **Virksomhetens eier søker om godkjenning.** Søknaden må inneholde dokumentasjon som sannsynliggjør at planlagte driftsmessige forhold vil være i samsvar med forskriftens krav. Planer og rutiner som er nødvendige for å sikre at kravene i forskriften kapittel 2 er oppfylt, må være etablert før oppstart av virksomheten. Det kan være forhold som ikke kan dokumenteres på godkjenningstidspunktet (f.eks. radon, romakustikk og etterklangstid), måleresultater må i slike tilfeller dokumenteres i etterkant av godkjenningen. I de fleste tilfeller vil en befaring også finne sted før oppstart. Enkeltvedtak.

Søknadene med vedlegg leveres til kommunens postmottak eller sendes dem på e-post post@risor.kommune.no. Søknadene behandles av kommuneoverlegen etter forskriften, basert på dokumentasjon, befaring og dialog med eier. Oftest er det behov for et møte tidlig i saksgangen, for å få presentert planene og sikre dialog, samt ett møte rundt ferdigstilling av virksomheten. Saksbehandlingen dokumenteres i kommunens saksbehandlingssystem P360.

5) Tilsyn

Kommunen har ansvaret for å føre tilsyn med at virksomhetene oppfyller kravene i forskriften, dette ansvaret må sees i sammenheng med kommunenes plikt til å drive systematisk folkehelsearbeid etter folkehelseloven kapittel 2. Kommunens tilsynsvirksomhet skal prioriteres etter risikovurdering. Tilsyn skal rette seg mot skole- og barnehageeier, som ansvarlige for oppfyllelse av forskriften etter § 3. Denne oppgaven er delegert til kommuneoverlegen.

Tilsyn er ett av flere virkemidler for å bidra til å sikre et godt miljø for barn og unge, som nevnt i tidligere avsnitt kan veiledning bidra til samme mål. God informasjonsflyt og samarbeid er avgjørende for et godt og helhetlig tilsyn.

Når det er hensiktsmessig og for å spare ressurser for barnehagene og skolene, kan tilsyn med miljørettet helsevern gjennomføres samtidig med kommunens tilsyn etter barnehageloven og opplæringsloven.

Tilsynet gjennomføres i tråd med [Forvaltningsloven - Lovdata](#) og etter Helsedirektoratets veileder: [Veileder for kommunens tilsyn med miljørettet helsevern](#). Brevmalene fra denne veilederen tilpasses vår bruk. Gangen er slik:

1. Varsling av tilsynet, normalt minst fire uker før.
2. Gjennomføring av tilsynet med gjennomgang og utfylling av tilsynsskjema. «Egenmelding helse og miljø i barnehage/skoler og skolefritidsordning – tilsynsskjema og årsrapport» benyttes, høyre kolonne er til bruk av tilsynsmyndighet. Det er utarbeidet et skjema for barnehager og et annet skjema for skoler og skolefritidsordninger.
 - a. Gjennomgang av relevant dokumentasjon
 - b. Intervjuer med relevante personer
 - c. Befaring av uteområde og lokaler
 - d. Oppsummering
3. Oversending av tilsynsrapport med eventuelle merknader og avvik med varsel om pålegg om retting. Rapporten sendes normalt innen fire uker etter tilsynet, med to ukers frist for virksomheten til å uttale seg om rapporten og varselet. Fristen for å rette forhold settes normal til tre måneder senere.
4. Tilsynsskjemaet arkiveres i kommunens arkivsystem, P360, sammen med de øvrige saksdokumentene og kan sendes virksomhetene sammen med tilsynsrapporten om det er ønskelig eller det er funn som tilsier det.
5. Dersom virksomheten retter de påpekte forhold innen fristen, avsluttes tilsynet og ny godkjenning utstedes.
6. Dersom virksomheten ikke retter de påpekte forholdene innen fristen, fattes det et vedtak om retting med varsel om tvangsmulkt og med opplysninger om virksomhetens klageadgang.
7. Dersom virksomheten retter de påpekte forhold innen fristen, avsluttes tilsynet og ny godkjenning utstedes.
8. Dersom virksomheten ikke retter de påpekte forholdene, vil kommuneoverlegen drøfte saken med kommunedirektøren og juridisk rådgiver.

Punkt 1, 3 og 5-7 skjer som brev utsendt av kommuneoverlegen. Selve tilsynet, punkt 2, gjennomføres av kommuneoverlegen, eventuelt sammen med en representant fra helsestasjonen eller skolehelsetjenesten. Representant for byggeier, vaktmester, foreldrerepresentant og verneombud kan også inviteres.

Kommuneoverlegen følger opp barnehagene og skolenes tilbakemelding på tilsynsrapportene og oppdaterer tilsynsplanen (vedlegg 1).

Når eventuelle avvik er lukket, avsluttes tilsynet og barnehagen eller skolen får ny godkjenning. Merknader følges også opp med krav om tilbakemeldinger fra virksomheten.

Omfanget av et tilsyn er normalt alle forholdene i forskriften, men kan også avgrenses til særlige temaer. Da utstedes ikke ny godkjenning.

6) Oppfølging av henvendelser

Kommunen mottar fra tid til annen meldinger om avvik, bekymringsmeldinger eller klager over forhold som gjelder miljøet i barnehager og skoler. Forhold som ikke er tilfredsstillende, må bli kjent for virksomheten og virksomheten har informasjonsplikt om denne muligheten jf. forskriftens § 17. Dersom barn, elever, foreldre eller andre (ansatte, verneombud, helsetjenesten) mener at forskriftens krav ikke oppfylles skal de jf. forskriftens § 20 først henvende seg til barnehagen eller skolen, da det beste er om enkeltsaker løses på lavest mulig nivå. Kommuneoverlegen kan benyttes til råd og veiledning av virksomhetene ved behov.

Om barnehagen eller skolen ikke har fulgt opp henvendelsen innen rimelig tid, kan eleven eller foreldrene henvende seg til kommuneoverlegen som tilsynsmyndighet for å få en vurdering av henvendelsen, om det er grunn til å følge opp. Om det vurderes at det ikke er grunn til å følge opp er dette et enkeltvedtak som kan påklages.

Ved en henvendelse kan kommuneoverlegen be om nærmere opplysninger fra barnehagen eller skolen, jf. forskriften § 17 og folkehelseloven § 12 og slik få mer innblikk i situasjonen. Sakene kan ofte løses ved rådgivning eller henvisning til regelverket, jf. kapittel 3 over.

I mer omfattende eller alvorlige saker kan kommuneoverlegen granske forholdet, jf. folkehelseloven § 13 eller gjennomføre et hendelsesbasert tilsyn, jf. forskriften § 19, se kapittel 5.

Dersom saken krever det, vil kommuneoverlegen kunne gi barnehagen eller skolen et pålegg om retting av forhold som bryter med forskriften, jf. folkehelseloven § 14. Dersom det er overhengende fare for helseskade, skal kommuneoverlegen stanse hele eller deler av virksomheten eller aktiviteten inntil forholdene er rettet eller faren er over, jf. folkehelseloven § 16.

Avvik registreres og behandles i kommunens avvikssystem (QM+). Klagesaker registreres og behandles i kommunens sak-/arkivsystem (P-360).

7) Nyttige lenker og skjema

7.1 LOVER OG FORSKRIFTER

- [Folkehelseloven - Lovdata](#)
- [Smittevernloven - Lovdata](#)
- [Barnehageloven - Lovdata](#)
- [Opplæringslova - Lovdata](#)
- [Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger - Lovdata](#)
- [Forskrift om miljørettet helsevern - Lovdata](#)
- [Forskrift om strålevern og bruk av stråling - Lovdata](#)

7.2 VEILEDERE OG RESSURSSIDER

- Helsedirektoratet: [Helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger - Helsedirektoratet](#) Denne veilederen inneholder nyttige og til enhver tid oppdaterte lenker som er aktuelle, derfor vises det til denne veilederen fremfor å ramse opp alle her. Kun noen få tas med under.
- Helsedirektoratet: [Veileder for kommunens tilsyn med miljørettet helsevern](#)
- Helsedirektoratet: [Om tilsyn med helsemessige forhold ved utleie av boliger og om tiltaks- og grenseverdier for radon i utleieboliger, barnehager og skoler – Rundskriv.pdf](#)
- Helsedirektoratet: [Miljø og helse - Helsedirektoratet](#)
- Helsedirektoratet: [Mat og måltider i barnehagen - Helsedirektoratet](#)
- FHI, folkehelseinstituttet: [Smittevern i barnehage og skole - FHI](#)
- FHI, folkehelseinstituttet: [Smittevernhandboka - FHI](#)
- FHI, folkehelseinstituttet: [Anbefalte-faglige-normer-for-inneklima-pdf.pdf](#)
- DSA, Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet: [Radon i skoler og barnehager - DSA](#)

7.3 SØKNADSKJEMA OG EGENMELDINGER

Skjemaene listet under finnes tilgjengelig i kommunens kvalitetssystem Qm+ og kan fås ved henvendelse til kommuneoverlegen.

- Trinn 1 barnehage: Søknad om vurdering av planer for virksomhet
- Trinn 2 barnehage: Søknad om godkjenning av virksomhet
- Trinn 1 skole: Søknad om vurdering av planer for virksomhet
- Trinn 2 skole: Søknad om godkjenning av virksomhet
- Egenmeldingskjema miljø og helse i barnehager – tilsynsskjema og årsrapport.
- Egenmeldingskjema miljø og helse i skoler og skolefritidsordninger – tilsynsskjema og årsrapport.

8) Endringslogg

Denne endringsloggen angir endringer i selve planen. Planen lagres med ny dato i filnavnet etter hver endring. Dersom endringene er store, må hele planen godkjennes på nytt.

Vedleggene endres fortløpende uten loggføring og dateres separat øverst i hvert vedlegg.

Dato	Kapittel	Endring
04.04.2024	Hele	«Plan for miljørettet helsevern i barnehager, skoler og skolefritidsordninger» fastsatt av kommuneoverlegen (Hans Tomter) og godkjent av Kommunedirektøren
14.02.2025	Hele, med særlig fokus på kap. 5	Samarbeidsmøte kommuneoverlege og kommunalsjef Skole og barnehage samt barnehagemyndighet om tilsyn med virksomhetene
05.03.2024	Tilknyttede skjema	Tidligere §12 psykososialt miljø knyttes nå til opplæringsloven og barnehageloven og er derfor tatt ut av Egenmeldingskjemaene.
05.03.2025	Tilknyttede skjema	Skjema til forhåndsgodkjenning av planer og endelig godkjenning av virksomhet etter § 15 i forskrift om helse og miljø i bhg, skoler og sfo. Totalt 4 skjema utarbeidet.

Vedlegg 1. Tilsynsplan

Tilsynsplanen er et register over tidligere godkjenninger og tilsyn og en plan for kommende tilsyn. Vedlegget oppdateres fortløpende. Se kapittel 2.

A. Barnehager

B. Grunnskoler

C. Videregående skole

A. OVERSIKT, RISIKOVURDERING OG TILSYNSPLAN FOR BARNEHAGER

Barnehage Ca antall barn	Nyeste godkjenning (Saksnr.)	Nyeste tilsyn	Risiko	Grunnlag for risikovurdering	Planlagt tilsyn
Trollstua barnehage 50 barn	31.10.17 2017/18840-19	10.10.16		ROS-analyse for Frisbeegolf-bane i området rundt barnehagens lavvo og utendørsaktivitet. Forebyggende tiltak er planlagt.	2025
Fargeskrinet barnehage 40 barn	31.10.17 2017/18845-21	26.09.16			
Hope barnehage 20 barn	31.10.17 2017/18844-20	26.09.16			
Amandus barnehage (privat) 35 barn	27.10.17 2017/18849-22	10.10.16			
Tjenna barnehage (privat) 50 Barn	27.10.17 2017/18818-18	10.10.16			
Frydenborg barnehage (privat) 60 barn				Barnehagen har fått tillatelse til å bruke huset på Gahrsgjerdet. Planlagt tilsyn.	2025

B. OVERSIKT OG TILSYNSPLAN FOR GRUNNSKOLER

Skole Ca antall elever	Nyeste godkjenning/ Arkivsak	Nyeste tilsyn	Risiko	Grunnlag for risikovurdering	Planlagt tilsyn
Risør barneskole 310 elever	25.11.22 22/4007	21.11.22			
Søndeled barneskole 85 elever	13.10.22 22/4007	19.09.22		Relativt ny skole	
Hope barneskole 40 elever					2025
Risør ungdomsskole 230 elever	19.12.22 22/4007	01.11.22			
VIRK					2025

C. OVERSIKT OG TILSYNSPLAN FOR VIDEREGÅENDE SKOLE

Skole	Nyeste godkjenning	Nyeste tilsyn	Risiko Ca antall elever	Grunnlag for risikovurdering	Planlagt tilsyn
Risør vgs					2025